

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Stan Nistor

Primarul comunei Sălciile, județul Prahova

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 12006 / 13 AUG. 2018

RECOMANDARE

Nr. *82*...din **13 AUG 2018** 2018

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat anchetă cu privire la situația unor copii din comuna Sălciile, județul Prahova, cu handicap psihic, aflați într-o familie de uniune consensuală, cu părinți care au la rândul lor handicap psihic.

Experții Biroului teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului au efectuat în data de 22 mai 2018, anchetă la Primăria comunei Sălciile, județul Prahova și în data de 23 mai 2018, la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, pentru a clarifica aspectele expuse de Primăria comunei Sălciile în corespondența transmisă prin adresa nr. 1150/26.03.2018, referitoare la faptul că autoritatea locală a sesizat în mod repetat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova cu privire la situația deosebită în care se află copiii din această familie, însă nu au fost dispuse măsuri de protecție specială pentru aceștia.

Conform susținerilor reprezentanților Primăriei Sălciile singurele recomandări primite din partea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova au fost de monitorizare a familiei în cauză.

I. Din documentele puse la dispoziție și din discuțiile ce au avut loc cu reprezentanții Primăriei comunei Sălciile, s-au evidențiat următoarele:

-Tatăl copiilor () are vârsta de 59 de ani și are *handicap accentuat* () - Cod boală conform Certificatului de încadrare în

grad de handicap [REDACTED], cu [REDACTED]; se află într-o relație de uniune consensuală cu numita [REDACTED], în vârstă de 38 de ani, care are *handicap accentuat* [REDACTED] - Cod boală [REDACTED] conform Certificatului de încadrare în grad de handicap [REDACTED], cu [REDACTED], având împreună 4 copii minori, respectiv:

- [REDACTED], născută la data de [REDACTED] (aflată în prezent în Centrul de plasament – Complexul de servicii sociale Vălenii de Munte) – [REDACTED].
- [REDACTED], născută la data de [REDACTED], urmează cursurile școlii generale din comuna Sălciile, fiind înscrisă în clasa a II-a - [REDACTED].
- [REDACTED], născută la data de 27.09.2012, care nu este înscrisă la nicio formă de învățământ - [REDACTED].
- Un copil nou născut (cu aproximație în luna [REDACTED]) – nu se cunoșteau date despre acest copil, autoritatea locală a susținut că nu era declarat la serviciul de stare civilă al Primăriei comunei Sălciile și nici la medicul de familie.

Membrii familiei (cu excepția minorei [REDACTED]) locuiesc în casa care este proprietatea tatălui (moștenită de la părinții acestuia), construită din paiantă, acoperită cu țiglă și se compune din două camere (conform celor menționate în anchetele sociale realizate de autoritatea locală).

Domnul [REDACTED] beneficiază de pensie de invaliditate, precum și de indemnizații și alte drepturi bănești, pentru persoane cu handicap și toți membrii familiei sunt încadrați în grade de handicap, fapt pentru care au necesitat protecție socială. Veniturile familiei sunt estimate la 5.000 lei / lună.

Familia [REDACTED] se află în atenția autorității locale din anul 2016, în urma suspiciunii de viol asupra minorei [REDACTED]. În urma cercetărilor

efectuate de organele de cercetare penală s-a constatat că minora nu a fost violată, iar tatăl nu a putut fi acuzat.

Totuși, în urma acestui incident și pe fondul afecțiunilor de care aceasta suferea, minora a fost internată în perioada iunie 2016 – mai 2017 la [REDACTED] [REDACTED] (unde a finalizat clasa a II-a), iar ulterior a fost plasată în Centrul de Primire în Regim de Urgență Cireșarii din Ploiești. În prezent, aceasta se află în Centrul de plasament – Complexul de servicii sociale Vălenii de Munte, unde s-a adaptat foarte bine și urmează cursurile la învățământul de masă. Nu dorește să se întoarcă în familie, fiindu-i teamă de părinți. Părinții nu mențin legătura cu acest copil nici telefonic, nici prin vizite.

Doamna Popescu Valentina, inspector asistență socială în cadrul Primăriei comunei Sălciile a precizat că numitul [REDACTED] s-a retras de la medicul de familie încă din anul 2015, nu a mai solicitat servicii medicale și susține că boala acestuia s-a accentuat.

Mama copiilor, precum și copiii se află în evidența medicului de familie, însă apelează la acesta doar pentru documentele medicale necesare pentru a merge la “comisia de handicap”.

Părinții au refuzat vaccinurile pentru copii și nu se cunoaște dacă li se administrează medicamentele, conform schemei recomandate de medicul specialist.

Conform susținerilor reprezentanților autorității locale, tatăl manifestă o atitudine autoritară, agresivă atât față de familie cât și față de autorități (medic de familie, cadre didactice, funcționari publici), fiind retinent cu privire la vizitele autorităților spunând că este *hăituit*. Aceeași atitudine violentă o manifestă și față de vecini, cu care nu vorbește.

Reprezentanții autorității locale au menționat că întâmpină dificultăți în relaționarea cu tatăl copiilor ([REDACTED]), motiv pentru care nu se pot purta discuții cu acesta referitoare la situația copiilor aflați în familie.

Referitor la copilul nou născut (aprox. în luna aprilie 2018), asistentul social a menționat că părinții nu au prezentat niciun document referitor la nașterea acestuia, nu

s-au solicitat prestații sociale, dar este cunoscut faptul că acest copil a fost botezat de preotul din sat în urmă cu aproximativ 2 săptămâni.

Cu privire la situația acestuia, reprezentanții Primăriei au menționat că nu au cunoștință unde a fost născut copilul și nu dețin niciun document referitor la acest nou născut deoarece tatăl nu a depus astfel de documente la Primăria Sălciile.

În urma discuțiilor ce au avut loc cu privire la acest aspect, în data de 24 mai 2018 a fost comunicat prin fax certificatul de naștere seria N11 nr. 390188, înregistrat la Ploiești, pentru minora [REDACTED], născută la data de 06 martie 2018 în Ploiești, document obținut de la medicul de familie, *ulterior verificărilor efectuate de experții Biroului teritorial Ploiești.*

Cu privire la copilul în vârstă de 6 ani - [REDACTED] născută la data de 27.09.2012 - care ar fi trebuit înscrisă într-o formă de învățământ, s-a precizat că tatăl acestuia, nu a fost de acord întrucât consideră că acesta nu poate face față exigențelor școlare din cauza handicapului pe care îl are acest copil.

Pentru acest copil, reprezentanții primăriei au efectuat o anchetă socială la domiciliul familiei, în data de 21 mai 2018, la solicitarea tatălui, necesară pentru prelungirea certificatului de handicap al minorei.

Deși a fost anunțat în scris, domnul [REDACTED] nu a fost prezent la domiciliu la momentul efectuării acestei anchete, iar concubina a permis accesul în locuință a membrilor comisiei de sprijin a autorității tutelare. Cu această ocazie, s-a constatat că minora în vârstă de 6 ani nu comunică și are nevoie de logoped, iar în locuință s-a găsit și copilul nou născut despre care asistentul social a menționat că nu a fost înregistrat în evidențele autorității locale.

Referitor la minora în vârstă de 10 ani ([REDACTED]), din verificările efectuate a reieșit faptul că aceasta este înscrisă și urmează cursuri la școala din comună, fiind în clasa a II-a și beneficiază de profesor de sprijin. Minora este încadrată în grad de handicap [REDACTED], conform certificatului de încadrare a copilului în grad de handicap [REDACTED], valabil 12 luni.

Experții Biroului Teritorial Ploiești s-au deplasat la școala din comună și au constatat că aceasta tocmai ieșise de la cursurile școlare, aflându-se în fața școlii împreună cu alți copii. Deși asistentul social a încercat să discute cu aceasta, fetița a refuzat să comunice.

Cu privire la cel de-al patrulea copil al familiei ([REDACTED] - minora în vârstă de 12 ani) aceasta se află în prezent în Centrul de Plasament Vălenii de Munte, iar asistentul social păstrează legătura cu asistentul social din acest centru. Din discuțiile purtate a reieșit că minora s-a adaptat foarte bine în acest centru, refuză să se întoarcă în mediul familial, refuză orice contact cu părinții, dorind să păstreze legături personale doar cu surorile.

Reprezentanții Primăriei comunei Sălciile au menționat că membrilor acestei familii le sunt achitate toate prestațiile sociale la care sunt îndreptățiți. Din discuțiile purtate de asistentul social, cu cadrele didactice și potrivit celor menționate în anchetele sociale periodice ale autorității locale a reieșit faptul că acești copii nu sunt îngrijiți corespunzător nevoilor fiecăruia (asistență medicală, înscriere în unități școlare, alimentație, îmbrăcăminte etc.), banii fiind folosiți exclusiv de către tată în alte scopuri decât în interesul minorilor.

În opinia reprezentanților primăriei, copiii reprezintă o sursă de venit, având în vedere că aceștia sunt încadrați și în grad de handicap [REDACTED], părinții nemanifestând un interes evident în privința îngrijirii, educării, dezvoltării psihoemoționale a acestora.

Nu există o preocupare evidentă a tatălui pentru ca acești copii cu handicap să beneficieze de servicii medicale specializate (logopedie, recuperare) și pentru o îmbunătățire a stării de sănătate/școlare a acestor copii.

În concluzie, reprezentanții primăriei au subliniat faptul că situația copiilor din această familie le este cunoscută și se află în permanentă monitorizare, însă din cauza comportamentului recalcitrant al tatălui (agresiv), care inspiră temere atât membrilor familiei, cât și comunității (vecini, cadre didactice, funcționari) este îngreunat accesul în domiciliul familiei și relaționarea cu membrii acestei familii.

De altfel, în ultima anchetă socială întocmită în data de 12 iunie 2018 și transmisă D.G.A.S.P.C. Prahova, Primăria comunei Sălciile nu a propus măsuri de protecție specială, ci a propus menținerea copiilor în familie și monitorizarea acestora, în vederea prevenirii oricărei stări de pericol.

Această propunere constrazice aspectele sesizate de Primăria Sălciile instituției Avocatul Poporului, cu privire la pericolul în care s-ar afla minorii din această familie.

II. Din verificările efectuate cu ocazia anchetei realizate la Direcția Generală de Asistență Socială Prahova, privind modul în care D.G.A.S.P.C Prahova s-a implicat în clarificarea situației copiilor din această familie (după ce a fost sesizată de către Primăria comunei Sălciile), s-au evidențiat următoarele:

Cazul este cunoscut la nivelul direcției încă din anul 2016, când a existat o suspiciune de tentativă de viol asupra unuia dintre copii, tentativă neconfirmată de organele judiciare, în prezent copilul fiind încă instituționalizat.

Totodată, reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova au specificat faptul că periodic organizează întâlniri de lucru cu asistenții sociali din cadrul primăriilor, la nivelul Primăriei comunei Sălciile cele mai recente astfel de activități derulându-se în 27.01.2017, respectiv 22.11.2017, ocazii în care nu au fost puse în discuție aspectele semnalate în prezent de Primăria comunei Sălciile.

Conducerea D.G.A.S.P.C. Prahova a precizat faptul că reprezentanții instituției au colaborat cu autoritatea locală care a avut în atenție situația familiei, iar pe perioada monitorizării, reprezentanții Primăriei Sălciile nu au semnalat nimic deosebit cu privire la situația copiilor și nu au formulat nicio sesizare în scris cu privire la domnul [REDACTAT], în sensul deteriorării stării medicale, sau a agravării manifestărilor comportamentale din comunitate.

Reprezentanții Primăriei Sălciile au informat D.G.A.S.P.C. Prahova cu privire la comportamentul numitului [REDACTAT] și cu privire la anumite aspecte din familia acestuia numai în cadrul anchetelor sociale realizate în perioada de monitorizare sau necesare la Comisia de evaluare pentru prelungirea certificatelor de handicap a copiilor, ceea ce în opinia reprezentanților D.G.A.S.P.C. Prahova nu este suficient.

O sesizare în acest sens trebuie să fie *argumentată și susținută cu probe certe pentru a demonstra o eventuală situație de risc în care s-ar afla acești copii ce ar impune o măsură de protecție specială.*

S-a precizat faptul că *deși ambii părinți suferă [REDACTAT], ei nu sunt puși sub interdicție, nu sunt decăzuți din drepturile părințești și drept urmare își exercită în mod legal aceste drepturi.*

Față de punctul de vedere exprimat de autoritatea locală, potrivit căruia s-ar impune instituirea unor măsuri de protecție specială pentru copiii din această familie, date fiind diagnosticele psihice ale părinților și atitudinea necooperantă și agresivă a tatălui acestora, D.G.A.S.P.C. Prahova a susținut că tatăl copiilor ar putea fi invitat la comisia de evaluare a persoanelor adulte cu *handicap în condițiile în care Primăria comunei Sălciile ar formula o sesizare scrisă și argumentată cu privire la starea actuală a acestuia*, în sensul deteriorării stării medicale, agravării manifestărilor comportamentale din comunitate (exemplu: tatăl refuză să fie înscris în evidențele unui medic de familie și implicit refuză să urmeze tratamentul medical aferent afecțiunilor cu care este diagnosticat, refuză să prezinte copiii la controale medicale periodice, inclusiv vaccinări, refuză să declare nou născutul la autoritatea locală și să solicite drepturile bănești aferente, refuză să înscrie copilul de 6 ani într-o formă de învățământ, colaborare dificilă cu membrii comunității, inclusiv școală, medic, primărie etc., comportament agresiv în relaționarea cu ceilalți și administrare defectuoasă a prestațiilor sociale încasate în scopul îngrijirii copiilor).

De asemenea, sesizarea trebuie *însoțită de documente care susțin aspectele invocate* (referate/note/adrese/sesizări de la medicul de familie, poliție, școală, alte persoane fizice etc.).

Comisia de evaluare va analiza atât documentele prezentate de autoritatea locală, cât și pe cele ce vor fi prezentate de domnul [REDACTAT] și va decide cu privire la rezultatul reevaluării.

În urma discuțiilor purtate cu ocazia efectuării anchetei, reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova s-au autosesizat și au decis efectuarea unor verificări în teren asupra tuturor membrilor familiei (adulți și copii, inclusiv copilul nou născut), urmând ca pe baza constatărilor să fie propuse măsurile legale ce se impun, potrivit competențelor legale, avându-se în vedere interesul superior al copiilor.

În vederea evaluării situației și propunerii măsurilor corespunzătoare în interesul superior al copiilor, reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova s-au deplasat în data de 24 mai 2018 la domiciliul acestora din comuna Sălciile, județul Prahova.

Cu ocazia vizitei s-a constatat că familia locuiește în condiții modeste într-o casă proprietatea tatălui. Spațiul era igienizat, camerele erau zugravite, iar în curte erau depozitate materiale de construcție în vederea renovării casei. Locuința este racordată la rețeaua de curent electric și la cea de apă, iar camerele sunt mobilate cu strictul necesar și dispun de aparatură electrocasnică (frigider, mașină de spălat, televizor, calculator). Fetițele erau îmbrăcate curat, aveau un tonus bun și mama a fost cooperantă, oferind informațiile solicitate.

Din verificările efectuate de către reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova a reieșit că minora [REDACTAT] este școlarizată în clasa a II-a la Școala Gimnazială Sălciile, minora [REDACTAT] este înscrisă în clasa 0 începând cu anul școlar 2018-2019, iar minora [REDACTAT] (născută la 06.03.2018) are nașterea înregistrată conform Certificatului seria N 11 nr. 390188, eliberat în data de 20.03.2018 de Consiliul Local al Municipiului Ploiești.

Din discuțiile purtate cu mama și confirmate de către medicul de familie, a rezultat că toți copiii și mama sunt în evidența cabinetului d-nei doctor Iliescu Elena din comuna Sălciile, județul Prahova. Fetița nou născută a fost vaccinată, este în parametrii de dezvoltare și nu are probleme de sănătate.

În discuțiile purtate cu domnul [REDACTAT] acesta a fost comunicativ și a furnizat informațiile solicitate și *a declarat în scris că este sănătos și nu-și administrează tratament medicamentos.* Acesta a mai precizat că a depus la primărie

actele necesare în vederea acordării alocației de stat pentru fiica cea mică, fapt confirmat de către reprezentanții Primăriei Sălciile.

În ceea ce privește situația părinților, aceștia se află într-o relație de uniune consensuală, ambii având certificat de încadrare în grad de handicap [REDACTED].

Cu ocazia verificărilor, *reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova au informat și consiliat părinți* în legătură cu obligațiile pe care le au față de copii și au făcut recomandări cu privire la modul în care trebuie să asigure creșterea și îngrijirea acestora, iar *tatălui i s-a recomandat să se prezinte la medicul de familie, la medicul specialist și să își administreze tratamentul prescris.*

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, în urma verificărilor proprii efectuate cu privire la acest caz, a concluzionat că la acest moment nu se impun măsuri de protecție specială pentru copiii aflați în familia numiților [REDACTED], ambii părinți manifestându-și dorința de a-și crește și îngriji copiii, fiind preocupați de asigurarea unor condiții corespunzătoare, conform cerințelor și în funcție de posibilitățile de care dispun.

În concluzie, nu au fost identificate și susținute cu probe certe aspecte care să justifice aplicarea dispozițiilor art. 60 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (referitoare la instituirea unor măsuri de protecție specială).

Situația familiei va rămâne în atenția Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova și a autorității locale, în vederea monitorizării și intervenției necesare în interesul superior al copilului.

Având în vedere că în urma verificărilor proprii efectuate de către reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova cu privire la acest caz s-a concluzionat că **nu sunt întrunite condițiile legale pentru dispunerea unor măsuri de protecție specială** pentru copiii din familia de uniune consensuală a numiților [REDACTED], și ținând cont de susținerile reprezentanților Primăriei comunei Sălciile, județul Prahova

cu privire la **posibilitatea apariției unor situații de risc pentru cele trei minore**, din cauza afecțiunilor [REDACTED] ale părinților și a atitudinii tatălui de a nu se prezenta la medic pentru a urma tratamentul indicat afecțiunii diagnosticate, **apreciem că în cauză se impune ca autoritatea locală, prin serviciul de asistență socială să monitorizeze în continuare situația copiilor** din familia de uniune consensuală a numiților [REDACTED], îndeplinindu-și obligațiile care îi revin în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind promovarea și protecția drepturilor copilului.

Astfel, potrivit **art. 39 alin. (1) din Legea nr. 272/2004**, Serviciul public de asistență socială va lua măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie, iar potrivit **alin. (2)**, orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, acordate în baza unui plan de servicii.

Potrivit **art. 40 alin. (1)** din același act normativ, planul de servicii se întocmește și se pune în aplicare de serviciul public de asistență socială sau de persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale de la domiciliul copilului, în urma evaluării situației copilului și a familiei acestuia.

În conformitate cu prevederile **art. 40 alin. (5)**, planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea către direcția generală de asistență socială și protecția copilului a cererii de instituire a unei măsuri de protecție specială a copilului, numai dacă, după acordarea serviciilor prevăzute de acest plan, se constată că menținerea copilului alături de părinții săi nu este posibilă.

De asemenea, potrivit **art. 41 alin. (2) din Legea nr. 272/2004**, dacă în urma vizitelor efectuate de reprezentanții autorității locale se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este primejduită, serviciul public de asistență socială este obligat să sesizeze de îndată D.G.A.S.P.C. în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Sălciile, județul Prahova, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune luarea cu celeritate a măsurilor legale pentru respectarea dispozițiilor art. 39 – 41 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în vederea asigurării respectării drepturilor și pentru asigurarea interesului superior al copiilor din familia de uniune consensuală și , a prevenirii abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență asupra acestor copii.

2. Primarul comunei Sălciile, județul Prahova va continua monitorizarea familiei de uniune consensuală și , în vederea asigurării intervenției necesare în interesul superior al copilului.

3. Primarul comunei Sălciile, județul Prahova, va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Ploiești, în termen de 30 de zile, cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, iunie 2018